

ПОБАЧИТИ, ЩОБ ЗРОЗУМІТИ

Майя РУДЕНКО

Ексклюзивна екскурсія від генерального директора Чорнобильської АЕС – такий сюрприз одержали учасники прес-клубу Національної спілки журналістів України, виїзне засідання якої відбулося в Славутичі 22 лютого

Представники 18 відомих українських ЗМІ, зокрема агентства "Укрінформ", газет "Дзеркало тижня", "Київська правда", "Молодь України", "Селянська правда", "Нова", Всесвітньої служби РАІКІВ, Київської обласної ТРК та інші, взяли участь в імprovізованій прес-конференції, що відбулася в міському музеї Славутича. На запитання журналістів відповів генеральний директор ГСП ЧАЕС Ігор Грамоткін. Зокрема, він детально розповів про поточний стан робіт за проектом підготовки майданчика нового безпечного конфайнменту.

– У числі завдань, виконання котрих спрямоване на реалізацію проекту нового безпечного конфайнменту, найважливіше місце займає підготовка території, де здійснюватиметься збірка і насування НБК у проектне положення. Фундаменти збірки й насування – це стрічкові будівельні конструкції шириною 14,5 метра, для їх будівництва повинна бути звільнена від наземних будівель і споруд значна територія, прилегла до об'єкта "Укриття". Для цього на проммайданчику та в локальній зоні "Укриття" підрядній організації, що виконує дані роботи – ЗАТ "ЮТЕМ-інжиніринг" – і залученням нею субпідрядникам було необхідно демонтувати й перенести на нове місце

кілька об'єктів. Ці роботи розпочаті в листопаді 2008 року і повністю завершені 2009 року. Нинішнього року продовжуватиметься демонтаж окремих будівель і споруд, котрі заважають будівництву арки.

В рамках другої фази проекту підготовки території для НБК 2009 року бу-

– Не бачу нічого поганого в тому, що люди хочуть на власні очі побачити Чорнобильську АЕС. Більш того – вважаю такий туризм корисним, оскільки наші гості можуть переконатися в тому, що ми на Чорнобильському майданчику не сидимо склавши руки і робимо все можливе для забезпечення безпечного зняття ЧАЕС з експлуатації. І ще, я б обов'язково возив у Зону відчуження студентів профільних вузів, фахівців у галузі ядерної енергетики – аби вони могли на наочному прикладі зрозуміти, якою може бути ціна помилки

ли започатковані роботи і в локальній зоні ОУ. Зокрема, підрядчик виконував підготовку траншей (котлованів) під фундаменти НБК. Протягом 2009 року були виконані роботи з перенесення діючих комунікацій, облаштування під'їзних доріг, демонтажу будівельних споруд, що знаходяться в зоні виконан-

ня робіт, спорудженню будівельних містечок на південній та північній стороні локальної зони з санітарними плюзами й захисними тимчасовими спорудами від зовнішньої радіаційної дії.

На наступному етапі була проведена мобілізація п'яти бурових установок, необхідних для буріння свердловин під установку шпунтової огорожі, та значної кількості будівельної техніки для влаштування самих траншей. Роботи з буріння свердловин, установки шпунтової огорожі, розбиття бетону і видалення ґрунту, щепеню й бетону з траншей велися паралельно. Зокрема, розробка бетонного біологічного захисту є подрібненням бетонних масивів за допомогою гідромолота і вивіз з будівельної зони фрагментів бетону. Бетонний біологічний захист, що досягає місцями товщини до двох метрів, був споруджений 1986 року. На той момент споруда біозахисту дозволила значно полішити радіаційну обстановку після аварії. Оскільки дно траншей повинне відповідати доаварійній відмітці, підрядчику необхідно проводити вибірку технологічних матеріалів і ґрунтів з траншей на глибину в середньому від двох до чотирьох метрів.

Оскільки дана територія піддалася сильному радіаційному забрудненню, всі роботи на проммайданчику і в локальній зоні ОУ виконуються у важких радіаційних умовах. Істотно ускладнює роботу необхідність видалення з траншей раніше діючих комунікацій і виявлених неорганізованих поховань великогабаритної будівельної техніки, що була закопана на території майданчика ОУ в період ліквідації наслідків аварії. Зрозуміло, витягання із землі, фрагментація й поховання подібних знахідок веде до певного уповільнення робіт, оскільки радіаційне забруднення знайдених об'єктів, як і їх розміри, як правило, вельми значні. Так, у числі лише значних "знахідок" – гусеничний кран масою близько 80 тонн, самохідна драга, автокран тощо.

У міру наближення робіт до об'єкта "Укриття" рівень забруднення ґрунтів зростає. Наразі практично весь об'єм бетону та ґрунту, що видаляється з траншей, характеризується як РАВ і вимагає поховання в спеціальному сховищі. Окрім цього, почастишали випадки виявлення в траншеях високоактивних

РАВ, що вимагають виконання спеціальних процедур з видалення й розміщення таких відходів у бетонних захисних контейнерах. Проте, як персонал підрядної організації, так і персонал ГСП ЧАЕС, роблять усе можливе для того, щоб роботи за проектом були виконані вчасно, оптимальними методами та із забезпеченням необхідних заходів безпеки.

Паралельно з цими роботами виконувалися заходи першої фази проекту – підготовка котлованів під будівництво фундаментів для зони збірки арки на проммайданчику ОУ. Зараз всі роботи першої фази проекту, за винятком демонтажу периметра фізичного захисту західної ділянки локальної зони ОУ, виконані. Завершено облаштування південної й північної траншей зони збірки арки. Заходи першої фази практично завершені; виконані всі необхідні заходи щодо проекту модернізації системи фізичного захисту й контролю доступу об'єкта "Укриття", – зараз вони знаходяться на етапі нусконаладжувальних випробувань.

Відповідно до контракту, підрядчик сподівається завершити фізичні роботи за даним проектом у середині поточного року і здати об'єкт приймальній комісії в повному контрактному об'ємі.

Розповідаючи про підготовку до будівництва НБК, Ігор Грамоткін нагадав журналістам про завершену недавно стабілізацію об'єкта "Укриття", а потім, на радість учасників прес-туру, показав на макеті "Укриття", що знаходиться в музейній експозиції ЧАЕС, як насправді виконувалися стабілізаційні заходи і який ефект, з погляду підвищення безпеки об'єкта, вони дали.

Крім того, в ході прес-конференції були обговорені питання протинаводкових заходів, що вживаються на станції, а також екстремального туризму, що бурхливими темпами розвивається в Україні.

– Не бачу нічого поганого в тому, що люди хочуть на власні очі побачити Чорнобильську АЕС. Більш того – вважаю такий туризм корисним, оскільки наші гості можуть переконатися в тому, що ми на Чорнобильському майданчику не сидимо склавши руки і робимо все можливе для забезпечення безпечного зняття ЧАЕС з експлуатації. І ще, я б обов'язково возив у Зону відчуження студентів профільних вузів, фахівців у галузі ядерної енергетики – аби вони могли на наочному прикладі зрозуміти, якою може бути ціна помилки.